

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Detaljplan för BESÖKSVERKSAMHETER MM I BOKEDALEN, JONSERED

SAMRÅDETS GENOMFÖRANDE

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2024-10-09 §97 om samråd. Samråd av detaljplanen har genomförts enligt Plan- och bygglagen (2010:900) under tiden 28 oktober till 4 december 2024.

Berörda myndigheter, fastighetsägare och övriga sakägare har underrättats skriftligt. Fastighetsförteckning samt samhällsbyggnadskontorets sändlista över statliga och kommunala remissinstanser m.fl. har legat till grund för samrådet. Under samrådet har planförslaget ställts ut i kommunhusets entré samt att handlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida. Annons om samrådet har varit införd i Lokalpressen 2024-10-26.

SAMMANFATTNING AV SYNPUNKTER

Under samrådet har synpunkter inkommit från myndigheter, kommunala nämnder, organisationer och enskilda. Totalt har 15 skriftliga yttranden inkommit.

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att kommunen har säkerställt bevarandet av planområdets kulturmiljöer på ett acceptabelt sätt, men att specifika insatser behövs för att säkerhetsställa bevarandet av värdefulla delar av William Gibsons väg utifrån ett kulturmiljöperspektiv, exempelvis så som närliggande stenmurar. Vidare kräver ett genomförande av planförslaget tillstånd och beslut i parallella processer. Kommunen behöver visa att erforderliga tillstånd och dispenser finns, senast vid ett antagande av planförslaget. Slutligen anser Länsstyrelsen att kommunen behöver visa att föreslagen alternativ uttryckningsväg är genomförbar.

Trafikverket önskar mer information om dagvattenflöden och påverkan på järnvägsanläggningen.

Statens geotekniska institut önskar förtydliganden kring stabilitetsberäkningar, särskilt vid slänkrön och jorddjup.

Lantmäteriet framför att redovisningen av exploateringsavtal och konsekvenser behöver förbättras och konkretiseras.

Lantmäteriet vill ha förtydliganden kring avgränsning av vattenområde och hantering av gemensamhetsanläggningar.

Flera fastighetsägare och boende uttrycker oro för ökad trafik, trafiksäkerhet, buller och påverkan på natur- och kulturvärden.

Bokedalens samfällighetsförening vill se trafikbegränsande åtgärder och begränsning av parkering på kvartersmark. Ifrågasätter syftet med vägbreddning.

Naturskyddsföreningen är kritisk till ökad biltrafik och fler parkeringsplatser, oro för träd längs allén och föreslår alternativa lösningar som linbana.

Friluftsförbundet efterfrågar bättre tillgänglighet och fler parkeringsplatser nära sin verksamhet, samt kommunalt övertagande av vissa vägar.

ÄNDRINGAR INFÖR GRANSKNING

Ändringar som har gjorts inför granskning:
Plankarta och planbestämmelser:

- Den södra delen av trädgården har utgått ur planområdet med hänsyn till geoteknik då stabilitetsberäkningar som gjorts efter samrådet visar att i en sektion klaras inte erforderlig säkerhetsnivå.
- Vattenområde avgränsas uppåt till 6,0 meter över nollplanet.
- En bestämmelse som anger att stenmurar ska bevaras utmed gata införs inom en delsträcka av W Gibsons väg. ”stenmur₁”
- Bestämmelsen f_1 får en justerad formulering: *Högst en fjärdedel av bygnadsdelens sammanlagda fasadlängd mot väster, norr och öster får ^{[[1]]}utgöras av täta väggar. I övrigt tillåts pelare eller andra öppna konstruktioner.*
- Skärmtaket intill Grindstugan får en ny f-bestämmelse: f_6 : *Endast enkel konstruktion med skärmtak på pelare, utan väggar.*
- b_1 utgår eftersom planområdet minskats
- q_5 utgår eftersom planområdet minskats
- bestämmelsen n_4 utgår från områden som är reglerade med q_3 och q_4 .
- Infört prickmark på P-området vid Linnekullen för att begränsa parkering till enbart markparkering.
- Utökat med u-område norr om Rosengaraget.

Den geotekniska utredningen har kompletterats. Planbeskrivningen har uppdaterats.

INKOMNA SYNPUNKTER Yttranden har lämnats in av följande:

STATLIGA, REGIONALA MYNDIGETER, ANDRA KOMMUNER,
KOMMUNALA NÄMNDER OCH BOLAG M.FL.

1. Länsstyrelsen
2. Trafikverket
3. Statens geotekniska institut
4. Lantmäteriet
5. Bygg- och miljönämnden
6. Lerums kommun

SAKÄGARE

7. Fastighetsägare Jonsered 1:17
8. Fastighetsägare Jonsered 1:18 och 1:19
9. Fastighetsägare Jonsered 1:29
10. Bokedalens samfällighetsförening

ÖVRIGA

11. Naturskyddsföreningen i Partille
12. Friluftsförbundet
13. Boende på Bokedalsvägen 2, Jonsered
14. Boende i Jonsered
15. Boende i Jonsered

Synpunkterna har sammanfattats av samhällsbyggnadskontoret. Alla yttranden finns i sin helhet tillsammans med eventuella bilagor att ta del av på kommunhuset. Länsstyrelsens yttrande i sin helhet finns med som en bilaga till samrådsredogörelsen. Sakägare i form av bolag, myndigheter och föreningar har namngivits. Personnamn skrivs inte ut för att samrådsredogörelsen/granskningsutlåtandet ska kunna publiceras på kommunens hemsida. För att tillgå en version av samrådsredogörelsen med personuppgifter kontakta kundcenter.

- 1 **LÄNSSTYRELSEN**
Västra Götalands län
Samhällsbyggnadsenheten

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att kommunen har säkerställt bevarandet av planområdets kulturmiljöer på ett acceptabelt sätt, men att specifika insatser behövs för att säkerhetsställa bevarandet av värdefulla delar av William Gibsons väg utifrån ett kulturmiljöperspektiv, exempelvis så som närliggande stenmurar.

Vidare kräver ett genomförande av planförslaget tillstånd och beslut i parallella processer. Kommunen behöver visa att erforderliga tillstånd och dispenser finns, senast vid ett antagande av planförslaget.

Slutligen anser Länsstyrelsen att kommunen behöver visa att föreslagen alternativ utryckningsväg är genomförbar.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa och säkerhet samt riksintresse måste lösas på ett tillfredsställande sätt för att ett

antagande inte skall prövas av Länsstyrelsen.

Riksintresse – Natura 2000

Kommunen behöver säkerställa att ett giltigt natura 2000-tillstånd finns för de planerade åtgärderna när de ska utföras. Det tidigare erhållna tillståndet (dnr: 26920–2020) kommer inte vara giltigt när åtgärderna ska påbörjas. Kommunen har därför ansökt om förlängt tillstånd (dnr: 25528–2024). Handläggning av ärendet pågår.

Riksintresse - Kulturmiljövård

Industriområdet med Jonserefs fabriker är utpekad som uttryck och motivering för riksintresse för kulturmiljö. Herrgårdsmiljön ligger inom gränserna för riksintresse för kulturmiljö, men är inte tydligt utpekad som uttryck för riksintressets kulturhistoriska värde. Dock är herrgårdsmiljön med sina ekonomibyggnader kulturhistoriskt direkt sammankopplad med industrimiljön. Herrgårdsmiljön med sina ekonomibyggnader och vägsträckan mellan industribyggnaderna och herrgårdsmiljön är en viktig del av kulturmiljön. Vägsträckan har stora upplevelsevärden med sina stenmurar, alléer och högre trääd.

Kommunen behöver säkerställa bevarandet av värdefulla delar av vägsträckan, till exempel att stenmurar bevaras i samband med åtgärder för breddning av vägen. Stenmurarna bedöms vara en väsentlig del av vägsträckans kulturhistoriska karaktär och en del av riksintresse för kulturmiljö som inte får skadas.

I övrigt bedömer Länsstyrelsen att byggnadernas och markområdets kulturhistoriska värden säkerställs tillräckligt väl med bevarandebestämmelser i plankartan.

Hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen planerar för en alternativ räddningsväg via Tvärbackavägen för att säkerställa räddningstjänstens tillgänglighet till planområdet, även vid höga flöden i Sävån. Vägen behöver rustas upp för att klara Räddningstjänstens standard.

Vi anser att kommunen behöver visa att den alternativa räddningsvägen är genomförbar, då en upprustning av vägen bland annat kan påverka närliggande Natura 2000 – området samt Bokedalens naturreservat.

Vi efterfrågar också en redovisning av hur lång tid Industribron beräknas vara översvämmad vid ett 200-årsregn.

Länsstyrelsens råd enligt PBL och MB

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget är förenligt med översiktsplanen. Länsstyrelsen ger råd om MKN vatten och trafik

MKN vatten

I dagvattenutredningen (2024-02-23) bedöms att föroreningshalterna och mängderna är desamma för planområdet före och efter exploatering. Länsstyrelsen ställer sig frågande till att mängderna innan och efter exploatering kan vara desamma eftersom en ökning av dagvattenflödet ut från planområdet har beräknats. Borde inte även mängden föroreningar ut från planområdet då öka? Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att förtydliga grunden för bedömningen. I övrigt rekommenderar Länsstyrelsen kommunen att till nästa skede:

- redovisa om de fördröjningsåtgärder som planeras behövs för att inte påverka recipienterna negativt vid utloppen i samband med flödesökningen från planområdet.
- förtydliga i planbeskrivningen hur eller om dagvattenåtgärderna kommer utformas så att det finns möjlighet till avstängning av utflödet för att sanering ska kunna ske ifall släckvatten eller föroreningar ansamlas i dagvattenanläggningarna.
- Komplettera planbeskrivningen och MKB:n med en beskrivning av vattenförekomsten Aspen (WA5616726) vilken nämns som en recipient för avrinningen från området i dagvattenutredningen

Trafik

Länsstyrelsen delar Trafikverkets synpunkter och vill särskilt uppmärksamma kommunen på Trafikverkets synpunkt om effekten av att reglera William Gibsons väg till kommunalt huvudmannaskap är att även bron över Västra stambanan då övergår i kommunal förvaltning. Om det är kommunens avsikt behöver en dialog med Trafikverket snarast påbörjas, annars behöver plankartan ändras.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Artskydd

Av planbeskrivningen framgår det att Länsstyrelsen förelagt kommunen att genomföra skyddsåtgärder i samband med ombyggnation av ladugården. Länsstyrelsen vill dock upplysa kommunen om att tiden för förelagda åtgärderna har passerat och att ett nytt samråd behöver hållas innan arbeten sker. Länsstyrelsen tolkar underlaget som att detta är en förutsättning för att de delar av planen som rör ladugården ska bli genomförbar.

Vattenverksamhet

Vid åtgärder som planeras kan bortledning av grundvatten under anläggningsskedet och/eller driftskedet bli aktuellt. Länsstyrelsen upplyser därför kommunen om att åtgärder som kan innebära bortledning av grundvatten innebär en vattenverksamhet som regleras i 11 kap Miljöbalken. Bortledning av grundvatten är tillståndspliktig om det inte är uppenbart att vare sig allmänna eller enskilda intressen inte skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena. I det fall åtgärden bedöms vara tillståndspliktig ska samråd utföras i tidigt skede med

Länsstyrelsens vattenvårdsavdelning.

Åtgärder som utförs för att skydda mot vatten med avsikt att varaktigt öka en fastighets lämplighet för till exempel bebyggelse kan innebära markavvattning enligt 11 kap. miljöbalken. Att anlägga en vall eller ett avskärande dike i eller vid vattenområde som skydd mot vatten kan därför innebära markavvattning. Frågan att utreda om det krävs åtgärder som innebär markavvattning och vilka fastigheter som är berörda ska prioriteras i det fortsatta planarbetet och beskrivas i planhandlingen. I Västra Götalands län är markavvattning förbjuden och om så avses utföras krävs dispens och tillstånd från Länsstyrelsen eller Mark- och miljödomstolen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att förslaget innebär betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen delar kommunens åsikt. Samråd genomfördes med Länsstyrelsen 2024-08-27 om miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning och omfattning enligt 6 kap. 11–18 §§ miljöbalken.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Natura 2000: Kommunen har fått ett nytt beslut från länsstyrelsen 2025-01-20.

Kulturmiljö: Kommunen instämmer i att stenmurarna är värdefulla, stenmurarna ligger på gränsen till planområdet och ska inte påverkas vid breddning för mötesficka. Det framgår även i Natura-2000-tillståndet att stenmurarna inte ska påverkas. En bestämmelse om att stenmurar ska bevaras läggs till för att skapa tydlighet kring murarnas bevarande.

Hälsa och säkerhet: Kommunen har sökt tillstånd från länsstyrelsen för breddning av Tvärbackavägen för att klara räddningstjänstens tillgänglighet. Länsstyrelsen har beslutat avvisa ansökan eftersom åtgärden kan utföras utan något Natura 2000-tillstånd. Åtgärderna berör Bokedalens naturreservat men bedöms inte kräva dispens från naturreservatets föreskrifter.

Bro: Nya beräkningar av vattennivåer visar att Industribron inte blir översvämmad vid ett 200-årsregn. Brons höjder är mellan +8,04 och +8,58 m över nollplanet. Klimatanpassat 200-årsflöde i samma sektion beräknas vara +7,8 meter över nollplanet.

MKN Vatten & dagvatten: Markanvändningen inom området förändras inte vid detaljplaneläggning av området. Den ökning i flöden som sker är enbart på grund av hänsyn till en ökad intensitet i framtida regn, dvs klimatfaktorn. Idag finns inga fördröjningsanläggningar för dagvatten inom området. Vid detaljplaneläggande föreslås ytor avsättas för fördröjning av dagvattnet varvid utgående flöde från planen inte bedöms öka jämfört med befintlig situation och därmed inte påverka Trafikverkets nedströms anläggning, eller nedströms område, negativt.

Föroreningsberäkningar har genomförts i StormTac där beräkning av utgående årlig mängd föroreningar görs med hjälp av

årsmedelnederbörd. I StormTac går att läsa att "Det är möjligt att lägga på en klimatfaktor för årlig nederbörd men det rekommenderas generellt inte [...]. Om man ändå skulle lägga på en klimatfaktor på korrigerad årlig nederbörd skulle beräknad föroreningsmängd enligt modellen öka med motsvarande faktor". Beräkningarna följer alltså branschpraxis. Årsmedelnederbörd som används vid föroreningsberäkningar är inte densamma som dimensionerande dagvattenflöde vilket är flödet som redovisas i dagvattenutredningen. Summerat hade man kunnat säga att beräkningar av utgående årlig föroreningsmängd baseras på årsmedelnederbörden vilken inte inkluderar en klimatfaktor enligt StormTacs rekommendationer och branschpraxis.

Vid detaljplaneläggning föreslås befintliga utlopp för dagvatten bibehållas. Markanvändningen inom området förändras inte vid detaljplaneläggning av området. Den ökning i flöden som sker är enbart på grund av hänsyn till en ökad intensitet i framtida regn, dvs klimatfaktorn. Då dagvattnet föreslås fördröjas inom planen för att ta höjd för en ökad regnintensitet i ett framtida klimat, bedöms ingen ökning av det utgående dagvattenflödet ske och planen bedöms inte påverka hydromorfologin eller flödesbilden vid utlopp till recipienterna Säveån eller Aspen.

Föreslagen dagvattendamm kan utföras/utformas med en avstängningsventil i händelse av brand för uppsamling av släckvatten.

Trafik: se svar till Trafikverket.

Artskydd: En anmälan om samråd om artskydd för fladdermöss har lämnats in till länsstyrelsen 2025-08-20.

Vattenverksamhet: Kommunen bedömer att det inte blir aktuellt med bortledning av grundvatten. Det kan eventuellt bli aktuellt att söka tillstånd vid anläggande av ny vattenledning, vid "ön". Tillstånd söks om det blir aktuellt.

2 TRAFIKVERKET

Trafikverkets framför följande synpunkter.

Västra Stambanan och bron över järnvägen

Bron över järnvägen är Trafikverkets och för innevarande planeringsperiod 2025 – 2037 finns inget underhållsbehov av bron. Har Partille kommun för avsikt att ta över ägande och drift av bron i och med att kommunen blir väghållare för vägen?

Dagvatten

I underlaget "Dagvattenutredning" beskrivs hur dagvattenhanteringen ska fördröjas med regnbäddar och dagvattendamm inom planområdet. I dagvattenutredningen, figur nr 31, på sid 38 noterar Trafikverket att bäcken/diket, utanför planområdet, rinner söderut mot Västra Stambanan. Trafikverket har svårt att utläsa om mängden vatten som samlas vid järnvägen kommer förändras, vilket Trafikverket gärna vill veta mer om. Trafikverkets anläggning får inte påverkas negativt av ökat vatten eller att

trumhornas dimensioner inte räcker till.

Farligt gods

Planförslaget har tagit hänsyn till att farligt gods trafikerar på Västra Stambanan.

Västra Stambanan på sikt

Västra stambanan är en av Sveriges mest trafikerade järnvägar och kapacitetsutnyttjandet är särskilt högt mellan Alingsås och Olskroken/Göteborg. Det finns därför ett stort behov av att komplettera järnvägen med fler spår på denna sträcka, i ny eller befintlig sträckning. En sådan utbyggnad kan eventuellt komma att påverka planområdet, exakt hur är dock svårt att avgöra i dagsläget och det pågår heller ingen konkret planering för en sådan utbyggnad eftersom något sådant objekt inte finns i gällande Nationella plan för infrastruktur (2022-2033). En ny nationell plan bör dock beslutas av regeringen 2026 och eventuellt kan det medföra ett tydligt uppdrag till Trafikverket att påbörja ett mer konkret planeringsarbete för en utbyggnad av järnvägen. För mer information se till exempel *Utpekad bristanalys Västra stambanan – Underlag till revidering av nationell plan 2018-2029, daterad 2021-03-30, Utpekad bristanalys Västra stambanan.*

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Området där William Gibsons väg passerar på bro över järnvägen är reglerad med kvartersmark med användning "T1 med beskrivning Järnväg som får överdäckas med bro" samt t1 "Markreservat för allmännyttig trafik". Partille kommun har inte för avsikt att ta över ägandet av bron förutom den del av anläggningen som gemensamhetsanläggningen Jonsered ga:1 ansvarar för idag. Ett servitut kommer att upprättas för att reglera ansvarsfördelningen mellan de berörda fastigheterna, företrädna av Partille kommun respektive Trafikverket. Genom servitutet ska den kommunala fastigheten tillförsäkras rätt att nyttja den bro som är belägen på fastigheten Partille 13:3. Partille kommun avser att svara för drift och underhåll av vägen över bron såsom nödvändiga byten av brobana och skyddsräcken.

Dagvatten: Markanvändningen inom området förändras inte vid detaljplaneläggning av området. Den ökning i flöden som sker är enbart på grund av hänsyn till en ökad intensitet i framtida regn, dvs klimatfaktorn. Idag finns inga fördröjningsanläggningar för dagvatten inom området. Vid detaljplaneläggande föreslås ytor avsättas för fördröjning av dagvattnet varvid utgående flöde från planen inte bedöms öka jämfört med befintlig situation och därmed inte påverka Trafikverkets nedströms anläggning, eller nedströms område, negativt.

Västra stambanan på sikt: Partille kommun har en löpande dialog med Trafikverket. Planförslaget innebär inga förändringar jämfört med nuläget som påverkar järnvägens eventuella utbyggnad.

3 STATENS GEOTEKNISKA
INSTITUT

Sammanfattningsvis ser SGI att det kvarstår oklarheter som behöver förtydligas i det fortsatta planarbetet. SGI påminner om att om det krävs åtgärder eller restriktioner ska dessa säkerställas i planen. I yttrandet finns en beskrivning av områdets geologiska och geotekniska förutsättningar som inte sammanfattas här.

Planområdet kring herrgården sträcker sig ända ut mot slänkrön för både slänten mot ravinen (beräkningssektion A) och slänten mot Sävån. Inom planområdet närmast dessa slänkrön tillåts komplementbyggnader med en högsta nockhöjd av 3 meter (motsvarar cirka drygt 10 kPa). Vi kan av konsultens beräkningar inte avgöra om denna last är medtagen inom hela det för komplementbyggnader tillåtna området. Stabilitetsberäkningen behöver kontrolleras om så är fallet och läget för planområdesgränsen behöver framgå på utskrifterna från stabilitetsberäkningarna. Vi tycker vidare att det ser ut som att slänten är brantare söder om vald sektion (och även i slänten mot Sävån) och anser därför att stabiliteten behöver kontrolleras även för dessa brantare delar.

För stabiliteten kring William Gibsons väg öster om tennisbanorna (stabilitetssektion C) anser vi att det inte är uteslutet att jorddjupet är större än det i beräkningen använda. Vi föreslår därför att en känslighetsanalys avseende jorddjupet utförs. Enligt SGI:s skredriskartering [9] är lerans mäktighet cirka 20 meter strax väster om den ravin som går väster om vägen.

Vid stabilitetsberäkningarna har en friktionsvinkel för friktionsjord (i detta fall sand, siltig sand och silt) om 37 grader valts baserat på CTP-sonderingar. Vi anser att det valda värdet är något högt i förhållanden till utvärderade värden (se Bilaga 4 i MUR Geoteknik, underlag 5) och föreslår att en känslighetsanalys avseende valt värde utförs och presenteras.

Då inga grundvattenmätningar har utförts (undantag i punkt NC2107 för vilken uppmätt grundvattennivå saknas i underlaget) anser vi att det behöver göras en känslighetsanalys avseende grundvattenytans läge i samtliga stabilitetsberäkningar. Om dessa visar att stabiliteten är känslig för grundvattenytans läge anser vi att grundvattenmätningar behöver utföras.

En bergteknisk besiktning har utförts av planområdet [4] i vilken det bedöms att det inte föreligger någon risk för blockutfall som påverkar planområdet. Vi gör ingen annan bedömning baserat på tillgängligt underlag.

Vi vill påtala vikten av att samtliga geotekniska underlag som tagits fram, både i samband med den aktuella detaljplanen och tidigare underlag inom området, bör ingå i planhandlingarna. Underlagen och resultaten från dessa bör arbetas in och presenteras i handlingarna tillhörande planen.

Samhällsbyggnadskontorets
kommentar

Tidigare utförd geoteknisk utredning har kompletterats med utgångspunkt från synpunkterna. Kompletterande fältundersökningar har även genomförts. Inom trädgården på jordplatån utgörs markytan i huvudsak

2025-12-08

av isälvs sediment till stora djup. Undersökningar som utförts inom området visar på fasta jordförhållanden. Slänten ner mot Säveån är trädbevuxet och slänten förstärks med trädrötterna. Utförda beräkningar påvisar låg stabilitet för mindre ras/släppor i de brantare partierna av slänten. Dock påverkar inte dessa järnvägsspåret som är beläget mellan 30–60 meter söder om jordplatån. Med anledning av att stabilitetsberäkningar i en sektion inte klarar erforderlig säkerhetsnivå har planområdet minskats så att trädgårdsanläggningen inte längre ingår i planområdet. Det innebär att det inte tillkommer någon byggrätt i denna del.

4 LANTMÄTERIET

Lantmäteriet framför att redovisningen av innehåll i och konsekvenser av exploateringsavtal behöver förbättras. I planbeskrivningen anges att ett exploateringsavtal ska tecknas i senare skede. Det anges också att exploateringsavtalet bland annat ska reglera marköverföringar, ansvar och utförande för exploateringsåtgärder inom kvarters- och allmän platsmark, fastighetsbildningsfrågor samt fördelning av kostnader. När avsikten är att teckna exploateringsavtal ska kommunen enligt 4 kap. 33 § 3 st. 2 men. PBL redovisa avtalens huvudsakliga innehåll liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal i planbeskrivningen. Detta ska enligt 5 kap. 13 § PBL göras redan i samrådsskedet. Lantmäteriet konstaterar att lagstiftaren har avsett att exploatörens samtliga åtaganden ska redovisas på en översiktlig nivå, men där det ändå ska gå att bedöma vad åtagandena innebär. Lantmäteriet bedömer att handlingarna i dess nuvarande skick inte är tillräckligt tydliga och behöver därför kompletteras. Redovisningen behöver enligt Lantmäteriets mening förbättras och vara mer konkret kring:

- vilka fysiska anläggningar exploatören ska utföra och vilken standard de ska ha
- åtaganden om att betala eller inte kräva ersättningar
- tidplan för utbyggnad av de anläggningar som avtalet omfattar
- om exploatören ska ställa en säkerhet för åtaganden enligt avtalet
- om det finns flera exploatörer, vilket det nämns på några ställen i planbeskrivningen – ansvarsfördelningen mellan dem

Lantmäteriet konstaterar vidare att det saknas redovisning av konsekvenserna av att kommunen avser att planen ska genomföras med stöd av exploateringsavtal, vilket måste redovisas. I detta fall är redovisningen inte så tydlig som krävs för att man ska kunna bedöma omfattningen av exploatörens samlade åtaganden genom att läsa planbeskrivningen. Lantmäteriets lagstadgade uppgift – att i samrådsskedet lämna råd till kommunen i de fall avtalsinnehållet förefaller strida mot reglerna i 6 kap. 40-42 §§ PBL går därför inte att genomföra.

Lantmäteriet framför även synpunkter där detaljplanen kan förbättras. I plankartan anges att användningen W-vattenområde avgränsas vertikalt, men inte var denna avgränsning är. Alternativ är att t.ex. skriva en höjd, eller var användningen slutar i relation till respektive bro. Ska den avgränsas endast i en riktning eller ska det bilda ett utrymme? Ett

förtydligande av avgränsningen bör göras och det är bra om avgränsningen framgår av plankartan.

Gemensamhetsanläggningen Jonsered ga:1 behöver som en följd av planförslaget upphävas. Enligt 40 a § anläggningslagen ska ägaren till den mark som blir av med belastning av en gemensamhetsanläggning betala ersättning till de fastigheter som deltagit i gemensamhetsanläggningen om det uppkommer en skada. I planbeskrivningen nämns inget om dessa regler som inte är dispositiva och numera gäller när en gemensamhetsanläggning upphävs.

Lantmäteriet ger ytterligare förslag där planen kan förbättras. På ett par platser i planbeskrivningen redogörs för att avtal ska skrivas angående gemensamhetsanläggningen Jonsered ga:1 med Bokedalens samfällighet. Lantmäteriet vill förtydliga att det är Bokedalens samfällighetsförening som förvaltar Jonsered ga:1.

I planbeskrivningen finns på sida 66, under rubriken Arrenden och nyttjanderätt, ett stycke om ett avtal som reglerar gemensamhetsanläggningen Jonsered ga:3. Det blir lite missvisande att skriva att det reglerar gemensamhetsanläggningen då det är anläggningsbeslutet som är styrande för gemensamhetsanläggningen. Lantmäteriet tolkar det även som att det är två arrenden som beskrivs, ”avtalet” och ”lägenhetsarrende”, stämmer det?

I planbeskrivningen redogörs de för fastighetsbildningsåtgärder inom planområdet. På sid 64 angående område E står det att avtal ska skrivas för att reglera marken till Manered 4:1. Men den ägaren som anges i planbeskrivningen stämmer inte överens med fastighetsregistret.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Planbeskrivningen har kompletterats och justerats i enlighet med Lantmäteriets synpunkter. Redovisningen av de punkter som rör exploateringsavtalet kommer att kompletteras ytterligare i samband med framtagandet av detaljplanens antagande handling.

På plankartan införs en höjd i vertikalled som reglerar avgränsningen mellan vattenområde och bro.

5 BYGG- &
MILJÖNÄMNDEN

Miljö- och tillståndsenheten har inga invändningar mot förslaget, men lämnar synpunkter kring bland annat dagvatten, radon och förorenad mark. Byggenheten har inga invändningar mot förslaget men lämnar synpunkter på planbestämmelsernas utformning, planbeskrivningens upplägg, utredning rörande geoteknik samt skydd av kulturvärden.

Enligt artikel 3.1 i barnkonventionen "ska vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa". En bedömning av barnets bästa kan genomföras genom en så kallad barnkonsekvensanalys. Bygg- och miljöförvaltningen anser att det finns goda förutsättningar för att genomföra den aktuella detaljplanen, ur ett barnperspektiv då syftet med detaljplanen är besöksdestination med fokus på natur och kultur och att området är lämplig för barn i alla åldrar.

Dagvatten

I dagvattenutredningen (Norconsult 2024-02-23) anges att enligt Partille kommuns dagvattenstrategi ska det allmänna dagvattennätet vid nybyggnation normalt dimensioneras för ett 20-års regn med varaktighet 20 min. Parkeringen i de östra delarna av området avrinner i östlig riktning mot Aspen. Längs kantstenen finns en öppning vilket möjliggör för flöden att obehindrat avrinna nerför sluttningen och vidare mot recipient.

Föreliggande exploateringsförslag leder till förändrade dagvattenflöden och ett förändrat föroreningsinnehåll i dagvattnet. I framtiden väntas även klimatförändringar leda till förändrade dagvattenflöden, varför det också bör beaktas vid dimensionering av framtida dagvattensystem.

Miljö- och tillståndsenheten anser att det är positivt att en bra dagvattenutredning har tagits fram med flera bra förslag för hantering och rening av dagvattnet inom planområdet. Det är viktigt att dagvattnet renas eller tas omhand så att inte olägenhet för människors hälsa eller miljön uppkommer och att föroreningshalterna i utgående dagvatten från området understiger Partilles kommuns riktlinjer för dagvattenkvalitet med avseende på föroreningar.

Det är viktigt att genomförandet av detaljplanen inte medför försämrad ekologisk eller kemisk status för de aktuella vattenförekomsterna Sävån – Brodalen till Aspens utlopp enligt miljö kvalitetsnormer för vatten (MKN).

Dagvattenutredningen anger att ”Även utan reningsanläggningar understiger utgående framtida halter Partille kommuns framtagna riktvärden. Då planen inte medför en förändrad markanvändning blir utgående årlig mängd föroreningar samma för befintlig som för framtida situation. Möjligheterna att uppnå recipienternas miljö kvalitetsnormer bedöms därför inte försämrats utan snarare förbättras. Infiltration sker inom området, som till stor del består av gröna öppna ytor, och bidrar med viss rening av dagvattnet.

Miljö- och tillståndsenheten instämmer i denna beskrivning.

Miljö- och tillståndsenheten anser att de olika föreslagna åtgärder för dagvattenhantering, eller motsvarande ska utföras, vilka bland annat är:

- Dagvattendamm för fördröjning och rening av dagvattnet för de västra delarna av området som avrinner mot befintligt dike/bäck.
- Ett dike föreslås längs delar av William Gibsons väg för att möjliggöra yttlig avledning till föreslagen damm.
- Regnbäddar i form av planteringsytor för fördröjning och rening av dagvatten.
- För parkeringen belägen i planområdets östra delar, där avrinning sker mot Aspen, föreslås anläggning av en planteringsyta/regnbädd för att rena dagvattnet.
- En hållbarhetshöjande åtgärd är att tillvarata regnvatten från exempelvis tak för bevattning. Inom planområdet finns en

2025-12-08

gammal gödselbrunn som, vid rensning och rengöring, kan fungera som en uppsamlade tank där sedimentering kan ske.

Dagvattenutredningen anger också ”Exploatering inom planområdet innefattar en låg hårdgöringsgrad samt föroreningsbelastning. För stora delar av William Gibsons väg, där avledning fungerar väl idag och skyddsvärda murar omger delar av vägen, bedöms ingrepp i befintlig mark för anläggning av dagvattenlösningar inte motiverat”. Miljö- och tillståndsenheten instämmer i beskrivningen

Oljeavskiljare för parkeringsplatser

Inom uppdraget ingår att bedöma om oljeavskiljare är lämpligt att anlägga vid parkeringsplatser. Parkeringarna inom delområde 1 består av grus vilket gör det svårt att samla upp dagvattnet och leda till en oljeavskiljare. Parkeringsplatsen inom delområde 2 består av asfalt vilket gör det tekniskt möjligt att leda dagvattnet till en oljeavskiljare men då parkeringen är relativt liten med ca 16 p-platser bedöms det inte finnas något behov av en oljeavskiljare. Således föreslås ingen oljeavskiljare att anläggas inom planområdet. Miljö- och tillståndsenheten accepterar detta.

Trafikbuller

Partille kommun har gjort en övergripande bullerkartläggning för trafikbuller under 2011. Enligt denna ligger planområdet utanför de zoner som påverkas av trafikbuller. Planförslaget i sig bedöms inte heller generera tillräckligt många trafikrörelser för att påverka bullersituationen inom planområdet. Det har därför inte varit nödvändigt att ta fram en bullerutredning i planarbetet.

Hälsoaspekter

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utveckling av Jonsreds herrgårdsområde som besöksdestination med fokus på natur och kultur. Det bör därför medföra positiva hälsoaspekter.

Radon

Marken i planområdet består av ”normalriskområde” enligt en gammal översiktlig markradonkartering som gjorts för Partille kommun. Normalriskområde betyder att det sannolikt finns förhöjda markradonhalter i den underliggande berggrunden men den enda bostaden inom planområdet är Villa Martinsson och möjligen herrgården med tillfälliga övernattningar. Miljö- och tillståndsenheten anser att radonmätningar inte ska krävas för några byggnader. Framtida eventuella förändringar av byggnadernas användning kan medföra en annan bedömning avseende radon.

Förorenad mark

Miljö- och tillståndsenheten instämmer i rapportens slutsats, dvs:

- Nuvarande och planerad markanvändning bedöms utgöra mindre känslig markanvändning, MKM då det undersökta området inte omfattar bostäder eller undervisningslokaler.
- Samtliga prover har uttagits som stickprov. Det kan därmed inte uteslutas att jordlager/massor av annan karaktär och ett annat föroreningsinnehåll än nu redovisat kan påträffas inom området.
- Uppmätta halter bedöms inte utgöra någon oacceptabel risk vid nuvarande eller planerad markanvändning. Vid kommande markarbeten behöver de lätt förorenade fyllnadsmassorna hanteras korrekt och vid avlämnande till extern mottagare krävs erforderliga tillstånd.
- Eventuella efterbehandlingsarbeten, markarbeten och schaktningsarbeten som vidtas i förorenade områden ska föregås av en anmälan enligt 28 § Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899). En anmälan ska lämnas till tillsynsmyndigheten i god tid (minst 6 veckor) innan markarbeten påbörjas och får inte påbörjas innan beslut har tagits.

Planbestämmelser

Gällande planbestämmelserna menar byggenheten att dessa över lag är väl utvalda och även nödvändiga för att uppnå detaljplanens syfte. Vissa planbestämmelser behöver förtydligas för att säkerställa att syftet kan efterlevas i förvaltnings- och bygglovsskede. Följande planbestämmelser har byggenheten valt att lyfta då de kan misstolkas eller där planbestämmelsens formulering kan leda till att något annat tillåts än det som planbeskrivningen åsyftar.

a₃ - I denna bestämmelse som lyder; ”marklov krävs även för ändring av markbeläggning” anser byggenheten att ordet ”även” bör strykas.

f₁ - ”Maximalt en fjärdedel av byggnadsdelens sidor får utgöras av täta ytterväggar. I övrigt tillåts pelare eller andra öppna konstruktioner”. Denna bestämmelse kan lätt misstolkas och behöver tydliggöras. Formuleringen ”täta ytterväggar” öppnar upp för väggar som uppfattas som täta men som inte är det byggnadstekniskt. Exempel på detta är en vägg med små hål i eller snedställda tätt sittande bräder. Byggenheten menar att bestämmelsen behöver omformuleras och syftet behöver tydliggöras i planbeskrivningen för att undvika att bestämmelsen kan misstolkas. Det kan med fördel också förtydligas om byggnadsdelens ena sida mot söder som redan är tät då den utgörs av ladugårdens fasad ska räknas in i beräkningen.

b₁ - ”Byggnaden ska vara flyttbar”

I planbeskrivningen behöver det förtydligas vad som menas med denna bestämmelse. Många olika byggnader går att flytta i delar och därför behöver det förtydligas vad som avses och varför det regleras i detaljplanen.

q₃ - Bestämmelsen lyder: ”Markbeläggning med storgatsten ska bevaras.

Åtgärder för dagvattenhantering tillåts anläggas”. Byggenheten ser gärna att syftet förtydligas i avsnittet gällande denna bestämmelse i planbeskrivningen vilken dagvattenlösning som är tänkt utan att påverka de kulturhistoriska värdena negativt. Eventuellt kan en hänvisning göras till kapitlet om dagvatten.

q₄ och n₄ - ”Markbeläggning med grus ska bevaras” Byggenheten har inget att erinra mot bestämmelsen i sig och förstår också syftet med den. Synpunkten handlar däremot om kombinationen av denna bestämmelse och bestämmelsen ”n₄” som lyder: ”Marken får inte asfalteras. Marken ska utformas med hänsyn till platsen kulturhistoriska värden”. Denna kombination används i egenskapsgränsen runt herrgården och Villa Martinsson. Byggenheten menar att det räcker med en av bestämmelserna för att uppnå syftet. Planbeskrivningen bör förtydliga vart gruset är lagt och där egenskapsgränser utgör den gränsen. Då planbestämmelsen är formulerad som ”ska bevaras” redogör den inte för vilka områden inom egenskapsgränsen som idag har en markbeläggning av grus. Förtydligandet underlättar byggnadsnämndens eventuella tillsyn i framtiden då utgångsläget för bestämmelsen blir klargjord.

q₅ - Bestämmelsen ”trädgårdens indelning och övergripande symmetri ska utformas efter ursprungligt utförande” behöver förtydligas då det behöver vara tydligt vad som menas med ursprungligt utförande eftersom herrgården har en lång historia. Detta kan med fördel förtydligas i planbeskrivningen vilket utförande man syftar till. Det kan också vara bra med en hänvisning till kartan över trädgården på samma sida om det är detta utförande som menas.

Planbeskrivning

Byggenheten tycker att planbeskrivningen är utförlig i sin vägledande roll för framtida bygglovsprövningar. Med fördel kan dock fler foton på byggnadsdetaljer användas för att tydliggöra vad som menas i bestämmelserna q₁ och q₂. I övrigt är det byggenhetens bedömning att planbeskrivningen kan utvecklas gällande beskrivandet av syftet för de olika bestämmelserna.

Skydd av kulturvärden

Antikvarisk medverkan

Under granskningen har det framkommit att det inte är möjligt att upplysa på plankartan om att antikvariska sakkunnig ska medverka vid förändring av byggnader som omfattas av q-bestämmelser. Med hänvisning till Boverkets rekommendationer kring frågan kan det vara lämpligt att i stället upplysa om detta i planbeskrivningen vilket också görs på sidan 31.

Utökad lovplikt

Byggenheten anser att det kan vara bra att utöver vad som lyder i bestämmelsen ”a1” även införa utökad lovplikt för underhåll eller ändring av de byggnader i området som omfattas av bestämmelsen q₁. Vid underhåll och ändring av denna typ av bebyggelse ger den utökade

lovplikten en möjlighet att i förväg föra en dialog mellan byggherren och byggnadsnämnden innan åtgärderna utförs. Om en åtgärd utförs på ett sätt som strider mot lagstiftningen kan byggnadsnämnden ingripa först med tillsyn. Det i sig kan innebära att kulturvärdena redan då har gått förlorade och ej går att återställa som i sin tur även innebär höga kostnader för byggherren. En annan anledning till den utökade lovplikten är att de krav som ställs i detaljplanens varsamhetsbestämmelser kan vara svåra för byggnadsnämnden att kontrollera i efterhand.

Underhåll och ändring är ett vitt begrepp och kan omfatta flertalet åtgärder. Vid införande av utökad lovplikt är det därför nödvändigt att precisera vilka åtgärder som omfattas av den utökade lovplikten. I plan- och bygglagen definieras underhåll som: "en eller flera åtgärder som vidtas i syfte att bibehålla eller återställa en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriskt värde". Enligt Boverket menas med ändring av byggnadsverk de åtgärder som är för omfattande för att kunna betecknas som underhåll, men som inte automatiskt kan anses omfattas av den generella lovplikten.

Porthuset

Eftersom portlidret fungerar som en passage menar byggenheten att bestämmelsen Z_1 och R_1 blir irrelevanta och kan också öppna upp för en tolkning om att porten kan byggas igen och användas för dessa ändamål. Porthusbrons kulturhistoriska relevans bör också förtydligas i planbeskrivningen.

Geoteknik

På sidan 14 i planbeskrivningen står det att geotekniska utredningen endast omfattar specifika delar av planområdet och att detta inte medför ett problem eftersom ingen tillkommande bebyggelse tillåts på övriga delar. På korsmarken söder och väster om trädgårdsanläggningen tillåts dock nya komplementbyggnader. Det bör tydligt framkomma i planbeskrivningen att stabilitetssituationen ska enligt den geotekniska utredningen beaktas vid bland annat nybyggnation.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Följande justeringar av planbestämmelser görs utifrån yttrandet:

- Bestämmelsen f_1 får en justerad formulering: "Högst en fjärdedel av byggnadsdelens sammanlagda fasadlängd mot väster, norr och öster får utgöras av täta väggar. I övrigt tillåts pelare eller andra öppna konstruktioner."
- b_1 utgår eftersom planområdet minskats
- bestämmelsen n_4 utgår från områden som är reglerade med q_3 och q_4 .
- q_5 utgår eftersom planområdet minskats
- Skärmtaket intill Grindstugan får en ny f-bestämmelse: f_6 : Endast enkel konstruktion med skärmtak på pelare.

Formuleringen med ordet "inte" i bestämmelserna a_1 , a_2 är inte möjligt att justera i det system som plankartan upprättas i.

Utökad bygglovsplikt gäller för herrgården, Villa Martinson, och Rosengaraget i och med bestämmelsen a₁. För övriga byggnader med beteckning q1 (ladugården, magasinet, grindstugan) har inte en värdefull interiör som är motiverat att kräva ändrad lovplikt för.

Syftet med bestämmelsen f₁ finns beskrivet i planbeskrivningen: Syftet är att denna del av byggnaden även fortsatt ska behålla den öppna karaktären och inte omvandlas till en byggnad med täta väggar. Eftersom byggnaden inte ska ha täta ytterväggar runt om hela byggnaden har det ingen betydelse om väggen är tät byggnadstekniskt. Upplevelsen ska vara likt det befintliga. Ladugårdens vägg räknas inte in. Högst en fjärdedel av byggnadsdelens tre sidor kan vara tät. Formuleringen justeras till "Sammanlagt högst en fjärdedel av byggnaden fasadyta mot väster, norr och öster får utgöras av täta väggar. I övrigt tillåts pelare eller andra öppna konstruktioner"

Syftet med planens utformning är att säkerställa en passage för allmänheten genom porthuset. Planbestämmelser Z₁ och R₁ behöver vara kvar eftersom taket är en del av byggnaden, portalen kan inte byggas igen eftersom det finns ett markreservat för allmän gångtrafik. Området behöver vara planlagt som kvartersmark eftersom det inte är praktiskt att kommunen tar över marken.

Den geotekniska utredningen har kompletterats. Delar av trädgårdsanläggningen ingår inte längre i planområdet. Uppfyllnader eller nya komplementbyggnader är inte lämpligt inom trädgårdsområdet närmast slänten ner mot järnvägen.

6 LERUMS KOMMUN

Lerums kommun ser positivt på intentionen att bevara och utveckla miljön runt Jonsereds herrgård och dess värden, vilket är en del av ett speciellt landskap med höga natur- och kulturmiljövärden i området runt sjön Aspen. Planområdet ligger inom det riksintresse för naturvård som ligger inom både Partille och Lerums kommuner, med värden knutna till bland annat ädellövskogar och skyddsvärda träd samt vattenmiljöerna i Säveån och Aspen.

Lerums kommun har i sitt naturvårdsprogram (kommunstyrelsen 16 december 2020) pekat ut så kallade äldre herrgårdsskogar, knutna till herrgårdarna och sommarvillorna på den södra sidan av Aspen, som en av kommunens ansvarsnaturtyper. Naturtypen bidrar med livsmiljö till många hotade och skyddade arter, bland annat den strikt skyddade läderbaggen som även är en av Lerums kommuns ansvarsarter.

Lerums och Partille kommun har ett gemensamt intresse i att utveckla en hållbar besöksnäring längs Gotaleden, det lokala friluftslivet samt de höga naturvärdena i området. Lerums kommun bedömer att planförslaget kan bidra till att utveckla dessa värden, men också att förslaget behöver genomföras med stor försiktighet och hänsyn för att inte långsiktigt skada områdets höga natur- och kulturmiljövärden.

Samhällsbyggnadskontorets Noteras.
kommentar

- 7 Fastighetsägare, Jonsered
1:17
- Fastighetsägarna uttrycker oro över den redan höga trafikbelastningen på William Gibsons väg, särskilt under helger och fina dagar, vilket försvårar för de boende att ta sig till och från sina hem. Det största problemet anses dock vara trafiksäkerheten för gående, inklusive barn och djur, då många bilister kör för fort och inte respekterar skyltningen om hastighetsbegränsning och gångväg. Fastighetsägarna menar att kommunens planförslag kommer att öka besöksantalet till Jonsereds Trädgårdar/Herrgård, vilket ytterligare förvärrar trafiksituationen och ökar riskerna, särskilt för barnfamiljer.

Vidare ifrågasätts kommunens förslag om att bredda vägen, då detta enligt fastighetsägaren riskerar att leda till ännu mer trafik och påverka skyddad natur negativt, vilket står i strid med detaljplanens uttalade fokus på natur- och kulturvärden samt hållbarhet. Fastighetsägaren påpekar även att området omfattas av Natura 2000-skydd och att all exploatering måste ske enligt gällande föreskrifter.

Fastighetsägarna vill att det ska utredas och redovisas åtgärder som kraftigt minskar trafiken för att öka säkerheten, samt att planförslaget ska prövas enligt miljöbalken för att säkerställa att exploateringen sker i enlighet med reglerna för Natura 2000-områden. En bedömning av all exploatering samlat som skett i och planeras ske i området 2010–2035.

Samhällsbyggnadskontorets
kommentar

Detaljplanen prövas enligt plan- och bygglagen. Länsstyrelsen har gett tillstånd och dispens för breddning av väg mm 2025-01-20. Länsstyrelsen prövning har skett enligt 7 kap 28 a§ miljöbalken. Dispens har även getts enligt föreskrifter för Bokedalens naturreservat.

Åtgärder för breddning av vägen är främst för att tillgodose att Räddningstjänsten kommer fram. När kommunen tagit över vägen är målsättningen att försöka hålla nere hastigheten genom till exempel chikaner med blomlådor. Parkeringsledningssystem kommer att utredas. Om det går att se antal lediga platser kan söktrafiken på vägen minska. Kommunen fortsätter att arbeta med kommunikationsåtgärder för att få fler att resa kollektivt eller parkera nere vid fabriker. Vid evenemang planeras vägen stängas av och "skyttelbuss" erbjuds för de som inte kan gå.

- 8 Fastighetsägare Jonsered
1:18 och Jonsered 1:19
- Fastighetsägarna inleder med att understryka områdets unika karaktär och de många skyddsvärden som finns, såsom närheten till Göteborg, att området omfattas av flera riksintressen, ligger inom och angränsar till Natura 2000-område samt är en del av ett naturreservat. De har förståelse för att området lockar besökare och att besöksstrycket sannolikt kommer att öka, men betonar att detta måste ske under förutsättning att effektiva trafikbegränsande åtgärder införs och att restriktioner för evenemang med hög musik tillämpas.

De beskriver en långvarig och successiv exploatering av området sedan cirka 2005, där Jonsereds trädgårdar, Herrgården, Villa Martinsson och andra byggnader har renoverats, byggts ut eller fått ändrad användning. Detta har enligt de boende lett till omfattande och tung byggtrafik, buller och en trafikbelastning som de menar inte är hållbar för natur- och kulturvärden eller för de som vistas i området. De anser att den föreslagna detaljplanen, trots ambitionen att utveckla området med bevarande av

natur- och kulturvärden, riskerar att ytterligare förvärpa de negativa konsekvenser som redan uppstått.

Yttrandet innehåller flera konkreta yrkanden:

Att planförslaget ska prövas enligt 7 kap. 28 § miljöbalken, eftersom det tillsammans med redan genomförda exploateringsprojekt riskerar att på ett betydande sätt påverka bevarandevärdena och möjligheten att uppnå bevarandemålen i Natura 2000-området Bokedalen.

- Att det görs en behovsbedömning av framför allt restaurangverksamhet med möjlighet till privat uthyrning, samt en bedömning av de kumulativa effekterna av trafik och buller på områdets natur- och kulturvärden, med utgångspunkt i bevarandeplanen för Natura 2000 och naturreservatsföreskrifter. Denna bedömning bör omfatta effekter från exploateringen som pågått sedan 2005.
- Att kommunen utreder och redovisar alternativ med verkningsfulla trafikbegränsande åtgärder, åtminstone från Linneskullsparkeringen och upp till Herrgårdssområdet.
- Att all kvartersmark inom planområdet, förutom de i dagsläget avgiftsbelagda parkeringsytorna, ges beteckningen n3 (marken får inte användas för parkering). De påpekar att viss personalparkering har etablerats under ombyggnadstiden, men att dessa inte är regelrätta parkeringsytor.
- Att de motsätter sig ytterligare exploatering i form av komplementbyggnader i anslutning till Herrgårdsscenen.
- Att det införs restriktioner vad gäller buller från evenemang och konserter på Herrgårdsscenen.

De utvecklar sina synpunkter kring Natura 2000 och menar att ingen samlad bedömning enligt miljöbalken har gjorts av de exploateringsprojekt som redan genomförts, trots att dessa tillsammans med det aktuella planförslaget riskerar att påverka miljön i området negativt. De hänvisar till tidigare beslut om breddning av William Gibsons väg, där det konstaterats att åtgärden påverkar utpekade värden i Natura 2000-området negativt, men att detta ändå bedömts acceptabelt utifrån trafiksäkerhetsskäl. De menar att vägfrågan och planarbetet är så tätt sammankopplade att de måste bedömas samlat, och att det saknas en beskrivning av den kumulativa påverkan på natur- och kulturvärden från exploateringen som pågått sedan 2005.

Vidare lyfter de att planförslaget möjliggör ytterligare parkeringsplatser och ökat besöksstryck, vilket de menar kommer att leda till ökad trafik och slitage. De ifrågasätter rimligheten i att genomföra ytterligare exploatering i ett område med så många skyddsvärden, särskilt då det saknas uppgifter om hur mycket trafik området tål. De efterlyser även en behovsbedömning av planerad konferens-, restaurang- och eventverksamhet, särskilt med tanke på redan etablerade verksamheter i närområdet.

När det gäller evenemang på Herrgårdsscenen anser de att omfattningen idag fungerar, men att tidigare erfarenheter av bullerstörningar visar att restriktioner behövs för att bevara områdets rofyllda karaktär, boendemiljö och för att undvika skada på skyddade arter, såsom fladdermöss. De

påpekar att fladdermusinventeringar varit otillräckliga och inte omfattat de mest känsliga områdena.

Yttrandet tar också upp trafikfrågan och menar att bil- och busstrafiken till och från Herrgårdsområdet har ökat kontinuerligt, och att detta verkar vara en avsikt med planförslaget. De beskriver stora problem med framkomligheten under högsäsong och vid evenemang, och menar att kommunens trafikmätningar ger en missvisande bild av den faktiska belastningen. De anser att breddning av vägen kommer att leda till ytterligare trafikökning, vilket inte är förenligt med områdets skyddsvärden, och att en begränsning av trafiken är nödvändig för att säkra miljön för nödvändig trafik, gång- och cykeltrafikanter samt för att undvika ytterligare ingrepp i Natura 2000-området.

Slutligen framhåller de att områdets naturvärde och värde för friluftsliv är starkt kopplat till upplevelsen av en vacker och artrik natur samt ett intakt, ålderdomligt kulturlandskap. De menar att om planförslaget antas i sin nuvarande form riskerar flera av områdets värden att gå förlorade och inte kunna återskapas. De anser att detaljplanen inte kan genomföras utan prövning enligt miljöbalken, och att redan beslutade åtgärder, såsom breddning av vägen, är tillräckliga för att skada och motverka bevarandemålen för området. De avslutar med att understryka att den prövning som krävs måste omfatta både befintliga och planerade åtgärders påverkan på Natura 2000-området, vilket de menar inte har skett.

Samhällsbyggnadskontorets
kommentar

Detaljplanen prövas enligt plan- och bygglagen. Länsstyrelsen har gett tillstånd och dispens för breddning av väg mm 2025-01-20. Länsstyrelsen prövning har skett enligt 7 kap 28 a§ miljöbalken. Dispens har även getts enligt föreskrifter för Bokedalens naturreservat.

Restaurangverksamhet: *Det finns idag ett kafé vid Jonsered's trädgårdar som fyller ett behov. Det finns inga beslut tagna om restaurangverksamhet i herrgården men det är en verksamhet som blir tillåten enligt planförslaget. Byggnaden har dock omfattande skydds- och varsamhetsbestämmelser vilket ger vissa begränsningar.*

Trafikbegränsande åtgärder: *Åtgärder för breddning av vägen är främst för att tillgodose att Räddningstjänsten kommer fram.*

När kommunen tagit över vägen är målsättningen att försöka hålla nere hastigheten genom till exempel chikaner med blomlådor.

Parkeringsledningssystem kommer att utredas. Om det går att se antal lediga platser kan söktrafiken på vägen minska. Kommunen fortsätter att arbeta med kommunikationsåtgärder för att få fler att resa kollektivt eller parkera nere vid fabrikerna. Vid evenemang planeras vägen stängas av och "skyttelbuss" erbjuds för de som inte kan gå.

Komplementbyggnader: *Planområdet minskas och det är inte aktuellt med fler komplementbyggnader nära Herrgårdsscenen.*

Buller från Herrgårdsscenen: *Kommunen har en restriktiv hållning för att minska störningar från Herrgårdsscenen. Det är inget som normalt sett regleras i detaljplan. Området med scenen mm har utgått ur planområdet*

Begränsa parkering: En stor andel av kvartersmarken har beteckningen n_3 och kommunen bedömer att det inte finns skäl att ytterligare begränsa användningen av kvartersmarken. Personal till trädgården erlägger parkeringsavgift enligt personaltaxa. I framtida hyresavtal för byggnader i området som Kultur- och fritidsförvaltningen råder över och hyr ut i andra hand (kafé, trädgårdsbutik, rosengarage och grindstuga) anges att personalparkering ej är tillåten uppe vid trädgårdarna.

Trafikmätning: Synpunkter på att trafikmätningen skulle ge en missvisande bild stämmer inte. Trafikmätningen är gjord då det är som mest trafik i området. "Riktning söderut" betyder att kameran var riktad söderut, men den registrerar fordon i båda riktningarna. Eftersom mätningen är genomförd när det är som mest trafik borde ÅDT (årsdygnsstrafik, snitt per dygn, alla dagar på året) snarare minskas om man tänker att det ska vara utslaget på hela året.

Hastighetsbegränsningen är 70 km/h då det är utanför tätbebyggt område och eftersom det inte finns någon lokal trafikföreskrift med motsvarande vägmärke som säger något annat. Vägen är dock inte lämplig för så höga hastigheter, det borde vara en begränsning på 30 km/h. Mätningen som gjordes under sommaren 2020 visar att 85:e percentilen var 36 km/h vilket endast är något för fort utifrån kommunens bedömning. Kommunen har för avsikt att arbeta med åtgärder för att sänka hastigheten, men inte så lågt som till ett gångfartsområde.

Fladdermusinventering: Det är sannolikt ett flertal fladdermössarter som rör sig i lövskogen nära herrgårdsscenen. Scenen används sparsamt.

9 Fastighetsägare Jonsered
1:29

Fastighetsägaren betonar att området är unikt, då det ligger inom ett naturreservat och nära ett Natura 2000-område, och att det är lättillgängligt från Göteborg. Det framhålls att området har ett stort värde både ur natur- och kulturmiljöperspektiv, och att fortsatt exploatering måste ske med största försiktighet och hänsyn till den gamla kulturmiljön. Fastighetsägaren anser att det nya planförslaget, om det antas i sin nuvarande utformning, riskerar att förstöra det unika i området. Därför efterlyses en mer restriktiv och försiktig hållning till fortsatt exploatering, med tydliga åtgärder för att skydda natur- och kulturvärden samt begränsa trafik och buller.

Fastighetsägaren beskriver hur området har förändrats och exploaterats under de senaste 15–20 åren, bland annat genom utbyggnad av Jonsereds trädgårdar, Villa Martinsson och ökad restaurang- och caféverksamhet. Stora evenemang, såsom äppledagar och konserter, har lett till en ohållbar trafiksituation och ökat buller. Det uttrycks oro för att det aktuella planförslaget riskerar att ytterligare förvärra dessa problem och hota områdets natur- och kulturvärden.

Fastighetsägaren yrkar att planförslaget ska prövas enligt 7 kap §28 Miljöbalken, eftersom det tillsammans med tidigare exploateringsprojekt riskerar att påverka bevarandevärdena i Natura 2000-området Bokedalen på ett betydande sätt. Det påpekas att ingen sådan prövning har gjorts för tidigare projekt och att planhandlingarna saknar beskrivning av påverkan på natur- och kulturvärden. Fastighetsägaren efterfrågar även en behovsbedömning av planerna kring restaurangverksamhet och privat

uthyrning, samt en bedömning av kumulativa effekter av trafik och buller på områdets natur- och kulturvärden, med hänsyn till bevarandeplanen för Natura 2000 och naturreservatsföreskrifter.

Vidare yrkas att alternativ med verkningsfulla trafikbegränsande effekter utreds, särskilt från Linnekullsparkeringen till Herrgården, för att minska bil- och busstrafikens påverkan. Fastighetsägaren motsätter sig breddning och asfaltering av vägen mot William Gibsons väg 12 samt anläggning av bussvändplats, då dessa åtgärder bedöms öka trafikbelastningen och hota områdets skyddsvärden. Det föreslås att all kvartersmark inom planområdet, förutom befintliga avgiftsbelagda parkeringsytor, ges beteckningen n3, och fastighetsägaren motsätter sig ytterligare exploatering i form av komplementbyggnader eller tillbyggnader av Villa Martinsson och Herrgårdsscenen.

Fastighetsägaren lyfter särskilt behovet av restriktioner gällande buller från tillställningar och konserter, framför allt under kvällstid och under häckningstid för skyddsvärda arter. Det hänvisas till tidigare störningar från konserter och betonas att området är känsligt för sådan påverkan. Fastighetsägaren påpekar att Länsstyrelsen i sitt granskningsyttrande till ÖP Partille 2035 anser att exploatering av Natura 2000-området Bokedalen är närmast uteslutet, och att ett tidigare detaljplaneförslag upphävdes 2017 på grund av brister i underlaget och trafikens anordnande.

Sammanfattningsvis framhålls att området runt Jonsereds Herrgård är unikt och att dess värde ligger i den lantliga helhetsupplevelsen med natur, kulturmiljö, byggnader, djur i hagar och vandringsleder.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Det är inte aktuellt att bredda den del av William Gibsons väg som går upp till nummer 12. En vändplats för renhållningsfordon är ett krav ur arbetsmiljösynpunkt.

Se även kommentar till yttrande nummer 8.

10 BOKEDALENS
SAMFÄLLIGHETS-
FÖRENING

Bokedalens samfällighetsförening anser att det är viktigt att utreda och redovisa alternativ med effektiva trafikbegränsande åtgärder, särskilt från Linnekullsparkeringen upp till Herrgårdsområdet, för att undvika ingrepp i Natura 2000-området och bevara områdets värden.

Samfälligheten vill också att all kvartersmark inom planområdet, förutom de avgiftsbelagda parkeringsytorna, ska ges beteckningen n3. De påpekar att vissa personalparkeringar som etablerats under ombyggnadstiden inte är att betrakta som regelrätta parkeringsytor.

Vidare ifrågasätter samfälligheten varför vägavsnitten till och från pendeltågstationen inte omfattas av övergång till allmän plats, särskilt eftersom stationen anses vara av stort allmänintresse. De menar att detta förstärker bilden av att planen syftar till att öka bil- och busstrafiken för kommersiella syften. Samfälligheten påpekar också att det saknas konkreta förslag kring villkor för ett eventuellt övertagande av vägar till kommunen.

När det gäller vägbreddning ifrågasätter samfälligheten tillstånd och dispens som tidigare getts, då de menar att syftet inte är att öka trafiksäkerheten utan snarare att öka trafiken i området.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Trafikbegränsande åtgärder: Åtgärder för breddning av vägen är främst för att tillgodose att Räddningstjänsten kommer fram. Kommunen har fått ett nytt beslut från länsstyrelsen 2025-01-20. När kommunen tagit över vägen är målsättningen att försöka hålla nere hastigheten genom till exempel chikaner med blomådor. Parkeringsledningssystem kommer att utredas. Om det går att se antal lediga platser kan söktrafiken på vägen minska. Kommunen fortsätter att arbeta med kommunikationsåtgärder för att få fler att resa kollektivt eller parkera nere vid fabrikerna. Även en ökning av parkeringsavgifter kan få effekt. Vid evenemang planeras vägen stängas av och "skyttelbuss" erbjuds för de som inte kan gå.

Begränsa parkering: En stor andel av kvartersmarken har beteckningen n₃ och kommunen bedömer att det inte finns skäl att ytterligare begränsa användningen av kvartersmarken. Personal till trädgården erlägger parkeringsavgift enligt personaltaxa. I framtida hyresavtal för byggnader i området som Kultur- och fritidsförvaltningen råder över och hyr ut i andra hand (kafé, trädgårdsbutik, rosengarage och grindstuga) anges att personalparkering ej är tillåten uppe vid trädgårdarna.

Vägen till pendeltågsstationen: Det är inte aktuellt att utöka planområdet med fler vägar. Ett eventuellt kommunalt övertagande behöver hanteras separat.

11 NATURSKYDDSFÖRENINGEN I PARTILLE

Naturskyddsföreningen riktar kritik mot detaljplanen eftersom den, enligt föreningen, i alltför stor utsträckning prioriterar ökad framkomlighet för biltrafik och fler parkeringsplatser. De menar att detta riskerar att försämra områdets natur- och besöksvärden, och att alternativa lösningar för att minska biltrafiken inte har utretts tillräckligt. Föreningen är särskilt orolig för att träd längs allén kan behöva fällas, vilket skulle innebära en förlust av viktiga naturvärden.

De anser att endast boende, personer med funktionsnedsättning och nödvändiga transporter bör få köra hela vägen fram till trädgårdsanläggningarna. Parkeringarna bör samutnyttjas och det ska vara tydligt hur man hittar dem. Dessutom bör avgifterna differentieras så att det blir dyrare att parkera längre in i området, och betalningsmöjligheterna måste vara tillgängliga även för äldre och digitalt ovana.

Föreningen lyfter också vikten av hur ladugården och betesmarkerna används, eftersom det har stor betydelse för områdets biologiska mångfald, bland annat för fladdermöss och vattensalamander. De föreslår att möjligheten till linbana från Jonsereds industrier till herrgården utreds, då detta kan vara ett miljövänligt och yteffektivt alternativ till biltrafik.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Trafikbegränsande åtgärder: Åtgärder för breddning av vägen är främst för att tillgodose att Räddningstjänsten kommer fram. När kommunen tagit över vägen är målsättningen att försöka hålla nere hastigheten genom till exempel chikaner med blomådor. Parkeringsledningssystem kommer att utredas. Om det går att se antal lediga platser kan söktrafiken

på vägen minska. Kommunen fortsätter att arbeta med kommunikationsåtgärder för att få fler att resa kollektivt eller parkera nere vid fabrikerna. Även en ökning av parkeringsavgifter kan få effekt. Vid evenemang stängs vägen av och "skyttelbuss" erbjuds för de som inte kan gå. En linbana bedöms som ett realistiskt förslag med hänsyn till kostnad, resandeunderlag, landskapsbild mm.

Ett fåtal träd behöver fällas i samband med åtgärderna utmed vägen. Länsstyrelsen har gett tillstånd till dessa åtgärder.

12 FRILUFTSFRÄMJANDET

Friluftsfrämjandet har haft verksamhet i Bokedalen i över 40 år, med Torpet Freden som bas. Deras största målgrupp är förskolebarn och ungdomar, vilket gör närheten till parkering och god tillgänglighet särskilt viktig. Efter att vägföreningen stängde av parkeringarna på Fredenvägen med en bom, har Herrgårdsparkeringen blivit den närmaste besöksparkeringen, men övriga alternativ ligger för långt bort för att vara praktiska för verksamheten. Friluftsfrämjandet anser att den parkeringsstatistik som använts i detaljplanen är missvisande, eftersom Bokedalens samfällighetsförening har satt upp skyltar som utestänger trafik på helger – just då verksamheten är som störst.

Friluftsfrämjandet är förvånade över att de inte blivit involverade eller nämnda som intressenter i processen, trots att de både representerar sin egen verksamhet och det fria friluftslivet i området. Friluftsfrämjandet föreslår att Bokedalsvägen och Fredenvägen (upp till bommen vid parkering på Fredenvägen vid Gottorp), likt William Gibsons väg, ska övergå till kommunens huvudmannaskap och planläggas som allmän platsgata. Anledningen är att Bokedalens samfällighetsförening motarbetar Friluftsfrämjandet och inte underhåller vägarna, samt har satt upp bommar och förbudsskyltar som begränsar tillgängligheten för både deras deltagare och allmänheten.

De önskar att bommen och skyltarna om obehörig trafik tas bort, så att parkeringen längs Fredenvägen vid Gottorp åter kan användas. Dessutom föreslår de att en ny parkering byggs ovanför övre Kåhög nära Gripsholm, med tillfart via förlängningen av Tvärbackavägen, för att skapa en andra entré till området och avlasta Herrgårdsparkeringen. En upprustning av tillfartsvägen skulle också ge en bättre reservväg till Bokedalen om något skulle inträffa vid järnvägsövergången.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Kommunalt övertagande av Bokedalsvägen och Fredenvägen: Dessa vägar ingår inte i aktuellt planförslag och ett eventuellt kommunalt övertagande av övriga vägar behöver hanteras separat.

Olaglig skyltning: En enskild väghållare kan inom vissa gränser reglera trafiken på de vägar som man förvaltar. De åtgärder som en enskild väghållare självständigt får besluta om, inklusive bekosta och ansvara för, är:

1. anlägga farthinder
2. förbjuda trafik med motordrivna fordon eller att visst slag av fordon inte får förekomma
3. förbjuda parkering eller tillåta parkering på vissa villkor

All annan trafikreglering, ex hastighetsbegränsning, enkelriktad trafik/förbud mot infart kräver beslut i form av lokala trafikföreskrifter vilka beslutas av kommunen om vägen är belägen inom tätbebyggt område och av länsstyrelsen om vägen ligger utanför sådant område.

Eftersom 10km/h inte är en lagstadgad hastighet får skylten anses som skylt och inte vägmärke. Den lagstadgade föreskrivna hastigheten gäller, om det finns en sådan, annars gäller bashastigheten 70 km/h vilket tillämpas utanför tätbebyggt område.

Parkering: *Kommunen undersöker möjligheten till att skapa några nya parkeringsplatser nära Tvärbackavägen.*

Avsikten är att rusta upp Tvärbackavägen som reservväg.

13 Boende på Bokedalsvägen
2

Fastighetsägarna ifrågasätter behovet av de föreslagna åtgärderna och hänvisar till planens syfte att utveckla Jonsereds herrgårdsområde som besöksdestination med fokus på natur och kultur, samt att säkerställa skyddet av områdets höga kulturmiljövärden. De föreslår att trafiken på William Gibsons väg bör minimeras för att främja en lugn och attraktiv miljö för besökare, samt för att öka trafiksäkerheten. De påpekar att många besökare idag kör upp till området och letar parkering, vilket leder till störningar och risk för trafikstockning. För att säkerställa framkomlighet för utryckningsfordon föreslås att antalet bilar och bussar begränsas. Fastighetsägarna rekommenderar att parkering görs obligatorisk vid Jonsereds fabriker, och att besökare promenerar till herrgården och trädgårdarna, med undantag för boende och rörelsehindrade. Slutligen föreslås att transport med häst och vagn införs under delar av året för att ge området en unik profil och locka fler besökare.

Kommentar

Trafikbegränsande åtgärder: *Åtgärder för breddning av vägen är främst för att tillgodose att Räddningstjänsten kommer fram. När kommunen tagit över vägen är målsättningen att försöka hålla nere hastigheten genom till exempel chikaner med blomåador. Parkeringsledningssystem kommer att utredas. Om det går att se antal lediga platser kan söktrafiken på vägen minska. Kommunen fortsätter att arbeta med kommunikationsåtgärder för att få fler att resa kollektivt eller parkera nere vid fabrikerna. Vid evenemang planeras vägen stängas av och "skyttelbuss" erbjuds för de som inte kan gå. Även häst och vagn är ett alternativ.*

14 Boende i Jonsered

Yttrandet är från en boende i Jonsered och frekvent besökare av området. Den boende framhåller områdets unika natur- och kulturvärden, dess läge i ett naturreservat nära ett Natura 2000-område samt dess stora betydelse för rekreation för både närboende och besökare från andra delar av regionen. Det uttrycks förståelse för att området lockar besökare och att en viss utveckling är rimlig, men betonar att fortsatt utbyggnad måste ske med stor försiktighet och hänsyn till kulturmiljön samt att effektiva trafikbegränsande åtgärder vidtas.

Den boende anser att planförslaget bör prövas enligt 7 kap. 28 § miljöbalken, då det tillsammans med redan genomförda exploateringsprojekt riskerar att påverka bevarandevärdena i Natura 2000-

området Bokedalen på ett betydande sätt. Det efterlyses en behovsbedömning av planerna kring restaurangverksamhet och motsätter sig ytterligare exploatering i form av nya eller utökade byggnader vid Herrgårdsscenen, Villa Martinsson, Rosengaraget eller ladugården. Den boende påpekar även att planhandlingarna och ansökan om breddning av vägen saknar beskrivning av påverkan på natur- och kulturvärden, trots att förslaget förväntas medföra ökad trafik och fler parkeringsytor, vilket enligt den boende riskerar att få stora och negativa konsekvenser för området.

Vidare motsätter sig den boende breddning och asfaltering av vägen mot William Gibsons väg 12 samt anläggning av bussvändplats, då detta skulle påverka områdets karaktär negativt. Det hänvisas till tidigare yttranden från Länsstyrelsen och beslut om upphävande av tidigare detaljplaneförslag, samt uttrycks oro över att kommunen trots detta genomfört nya byggnationer i området.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Detaljplanen prövas enligt plan- och bygglagen. Länsstyrelsen har gett tillstånd och dispens för breddning av väg mm 2025-01-20. Länsstyrelsen prövning har skett enligt 7 kap 28 a§ miljöbalken. Dispens har även getts enligt föreskrifter för Bokedalens naturreservat. I miljökonsekvensbeskrivningen till Natura 2000-ansökan samt i miljökonsekvensbeskrivning till detaljplanen beskrivs konsekvenser för natur och kulturmiljö.

Ytterligare byggnader vid herrgårdsscenen är inte längre aktuellt, del av trädgården har utgått ur planområdet. I övrigt är det mycket begränsat tillskott av nya komplementbyggnader.

Det är inte aktuellt att bredda den del av William Gibsons väg som går upp till nummer 12. En vändplats för renhållningsfordon är ett krav ur arbetsmiljösynpunkt.

15 Boende i Jonsered

En boende framför kritik mot förslaget till detaljplan för besöksverksamheter i Bokedalen i Jonsered. Synpunkten är att planen saknar verklighetsförankring och realistiska ekonomiska förutsättningar, och att den bör förkastas i sin helhet. Den boende ifrågasätter hur intentionen om hållbar utveckling kan förenas med ökad biltrafik och fler besökare, samt menar att projektbeskrivningen är missvisande. Vidare uttrycks skepsis till nyttan för barn och till förslaget om konstgjorda miljöer, och det påpekas att det vore bättre att utveckla området utifrån befintlig verksamhet, exempelvis genom att satsa på en levande 4H-gård. Kritik riktas även mot förslaget att bredda vägen, då detta anses vara ett slöseri med resurser och skadligt för kulturlandskapet.

Samhällsbyggnadskontorets kommentar

Planförslaget befäster i huvudsak nuvarande markanvändning med befintlig verksamhet och ger möjlighet för att befintlig bebyggelse bevaras genom att de används. Området är idag attraktivt för människor i alla åldrar. Det finns tankar om att utveckla verksamheten riktad till barn.

Åtgärder för breddning av vägen är främst för att tillgodose att Räddningstjänsten kommer fram. Länsstyrelsen har gett tillstånd och dispens för breddning av väg mm 2025-01-20. Länsstyrelsen prövning har

2025-12-08

skett enligt 7 kap 28 a§ miljöbalken. Dispens har även getts enligt föreskrifter för Bokedalens naturreservat. I miljökonsekvensbeskrivningen till Natura 2000-ansökan samt i miljökonsekvensbeskrivning till detaljplanen beskrivs konsekvenser för natur och kulturmiljö.

SAMHÄLLSBYGGNADSKONTORET

Anna-Maria Ceder
Planarkitekt, Norconsult

Hanna Areslätt
Planeringschef

BILAGA

1. Länsstyrelsens samrådsyttrande